

Projekt Slabiky: Mediální gramotnost v českých zdrojích

Potřeba rozvíjet kritický přístup k přijímání mediálních sdělení vzešla ze strachu z mocného a stále sílícího vlivu médií na společnost. Na konci 20. století se v důsledku monopolizace staly masově šířené obsahy (zvláště komerčních) médií hrozbou pro národní identifikaci, kulturu a společenské hodnoty. Následovala otevřená diskuse na téma, jak mohou média negativně ovlivnit rozvoj jednotlivých národů, jak lze předcházet účinkům dekontextualizovaných mediálních sdělení. V závěru této světové diskuse byl přijat názor, že jakákoli omezení produkce mediálních sdělení jsou nemožná, tudíž je třeba negativním důsledkům předcházet. Objevily se koncepty mediální výchovy jako součástí vzdělávacích osnov. V současné době je mediální výchova součástí národních projektů mediální gramotnosti v mnoha světových zemích. Také my chápeme nutnost zlepšení možnosti orientace každého občana naší společnosti ve světě médií. Vzhledem k tomu, že současný systém školství nezahrnuje mediální výchovu, hledáme řešení v nastolení základních pravidel mediální gramotnosti prostřednictvím našeho projektu. Doufáme, že realizací projektu iniciujeme veřejnou diskusi a obecnou poptávku po mediální gramotnosti.

Pro všechny zájemce o mediální gramotnost (nejen z řad učitelů) přinášíme následující přehled českých zdrojů na podporu mediální výuky.

METODICKÝ PORTÁL RVP

Web: http://dum.rvp.cz/vyhledavani/prochazet.html?rvp=ZP&svp=-&svp_ch=off

Popis: Metodický portál vznikl pod záštitou Výzkumného ústavu pedagogického a Ministerstva školství jako hlavní metodická podpora učitelů. Obsahuje široké spektrum informací, rad ohledně inovace nebo tvorby výuky.

Co web obsahuje z hlediska mediální výchovy: V části věnované základnímu a gymnaziálnímu vzdělávání jsou dostupné již učiteli zpracované materiály z oblasti mediální výchovy.

Pro koho je web určen: pro učitele

Tip: V digifoliu visí nejen aktuální informace o událostech a seminářích, ale ke stažení jsou tu i Doporučené očekávané výstupy, metodická podpora pro výuku průřezových témat, nebo dílčí metodické texty (více viz zde: <http://digifolio.rvp.cz/view/view.php?id=3251>).

ZKOLA: INFORMAČNÍ A VZDĚLÁVACÍ PORTÁL ŠKOLSTVÍ ZLÍNSKÉHO KRAJE

Web:

<http://www.zkola.cz/zkedu/pedagogictipracovnici/prurezovatemataramcovychvzdelavacichprogramu/medialnivychova/default.aspx>

Popis: Metodický portál vznikl z iniciativy Krajského úřadu Zlínského kraje a Střediska služeb školám Zlínského kraje jako opora místních učitelů. Věnuje se jednotlivým vyučovaným předmětům, ale publikuje informace od pořádání školních soutěží po novely školských předpisů.

Co web obsahuje z hlediska mediální výchovy: V části věnované průřezovým tématům RVP má své místo i mediální výchova. Rubrika slouží ke sdílení a výměně informací o mediální výchově a vzdělávání s důrazem na genderovou problematiku. K dispozici jsou jak články o mediální výchově obecně, ale též studijní materiály a příspěvky o dílčích problémech pro hlubší pochopení mediálního světa nebo informace o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků v rámci kraje.

Pro koho je web určen: pro učitele

KLÍČE PRO ŽIVOT: ROZVOJ KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ V ZÁJMOVÉM A NEFORMÁLNÍM VZDĚLÁVÁNÍ

Web: <http://www.nidm.cz/projekty/realizace-projektu/klice-pro-zivot/medialni-vychova-a-medializace>

Popis: Portál byl v r. 2009 spuštěn jako součást národního projektu s názvem „Klíče pro život: Rozvoj klíčových kompetencí v zájmovém a neformálním vzdělávání“. Cílem projektu je zejména posílení celoživotního vzdělávání osob pracujících s dětmi a mládeží a zkvalitnění systému zájmového a neformálního vzdělávání.

Co web obsahuje z hlediska mediální výchovy: V části věnované průřezovým tématům RVP je uvedena i mediální výchova. Rubrika obsahuje organizační informace o mediální výchově a vzdělávání, tedy např. zprávy o realizaci vzdělávacích programů, o událostech zajímavých pro školy a pak články o fungování médií.

Pro koho je web určen: pro učitele a další pedagogické pracovníky

PROJEKTOVÝM VYUČOVÁNÍM K MEDIÁLNÍ VÝCHOVĚ

Web: <http://portal.celn.cz/promed/ProMed/tabid/119/language/cs-CZ/Default.aspx>

Popis: Web je součástí projektu ProMed, který se zaměřoval na realizaci průřezového tématu mediální výchova projektovou formou na druhém stupni ZŠ. Na základě dotací ze státního rozpočtu ČR a ESF byl projekt realizován v období od ledna 2007 do června 2008 ve spolupráci s 10 základními školami z celé ČR.

Co web obsahuje z hlediska mediální výchovy: Užitečný může být nejen seznam odkazů na literaturu týkající se mediální výchovy, mediální technologie i forem výuky (sekce Infodroje), ale také informace o projektové výuce jako takové. Jedním z výstupů projektu bylo také vydání sborníku, který kromě kapitol o mediální výchově obsahuje též výchovně-vzdělávací projekty, které mohou inspirovat další pedagogii.

Pro koho je web určen: pro učitele

Tip: Například v části Fotografická soutěž naleznou zájemci Základy fotografie jako pomocnou příručku ke stažení v PDF.

ŠKOLA MÉDIÍ

Web: <http://www.skolamedii.cz/>

Popis: Web je součástí projektu Mediální výchova, který vznikl pod záštitou Arcibiskupství pražského, České biskupské konference, nadace Renovabis a Vyšší odborné školy publicistiky. Základní informace o fungování médií poskytuje formou zpracovaných metodických materiálů a videí s doprovodným textem.

Co web obsahuje z hlediska mediální výchovy: V sekci Zdroje i Metodické materiály se mohou učitelé dozvědět řadu zajímavých informací o mediální oblasti a nechat se inspirovat navrženými aktivitami.

Pro koho je web určen: pro učitele

ČTENÁŘSKÁ GRAMOTNOST A PROJEKTOVÉ VYUČOVÁNÍ

Web: <http://www.ctenarska-gramotnost.cz/kategorie/medialni-vychova>

Popis: Web je součástí stejnojmenného tříletého projektu občanského sdružení Abeceda dotovaného z ESF. Jeho cílem je podpořit rozvoj čtenářské gramotnosti na ZŠ v oblasti a) čtenářství a čtenářské gramotnosti, b) čtenářské gramotnosti a mediální výchovy, c) čtenářské gramotnosti a tvůrčího psaní.

Co web obsahuje z hlediska mediální výchovy: Zelené rubriky věnované mediální výchově v sobě zahrnují velmi praktické příspěvky. Jedná se o tipy do výuky (např. Jak se dělá reklama, Zpravodajská a reklamní informace, Jaké cíle mají média a jaké je jejich poslání?), inspiraci ze zahraničí (např. Mediální gramotnost v kurikulu kanadské provincie Ontario), informace o školních časopisech a jejich soutěžích a další zdroje k tématu.

Pro koho je web určen: pro učitele

Tip: V sekci Doporučené články jsou např. uvedeny filmy, které mohou být učiteli i žákům v rámci mediální výchovy.

MEDIÁLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

Web: <http://www.medialni-vzdelavani.cz>

Popis: Web spravuje Centrum mediálního vzdělávání, Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy akreditovaná instituce k provádění dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků. Školským zařízením pomáhá centrum například s přípravou projektů, které jsou financované evropskými strukturálními fondy v rámci Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost (OP VK), nebo publikuje metodické podklady k výuce mediální výchovy. V letních měsících organizuje novinářské tábory pro děti.

Co web obsahuje z hlediska mediální výchovy: Centrum na webu publikuje dětské výstupy z mediálních táborů a metodické podklady k výuce mediální výchovy pro učitele.

Pro koho je web určen: pro učitele

METODICKÁ A INFORMAČNÍ PODPORA MEDIÁLNÍ VÝCHOVY

Web: <http://www.mediasetbox.cz/cs/media-set/>

Popis: Web je součástí projektu Mediální výchova na gymnáziích, který byl realizován mezi lety 2009 až 2011. Jeho primárním cílem je osvěta a zvýšení informovanosti o mediální gramotnosti mezi žáky, studenty a pedagogy pardubických gymnázií.

Co web obsahuje z hlediska mediální výchovy: Tzv. Media set je soubor metodických a informačních nástrojů podporující výuku mediální výchovy, obsahuje příručku, pracovní listy pro studenty (obojí dostupné v PDF) a tematické výukové filmy. V sekci Užitečné informace jsou uvedeny rovněž názory odborníků, shrnut historický vývoj médií do klíčových historických dat a vypsán seznam literatury k mediální výchově a mediálním studiím.

Pro koho je web určen: pro učitele

Tip: V sekci Mediaset naleznete také Příručku dobré praxe (v PDF), která shrnuje zkušenosti se zaváděním mediální výchovy na pardubických gymnáziích.

MEDIÁLNÍ ŠKOLA

Web: <http://www.medialniskola.cz/galerie.html>

Popis: Web je součástí projektu Mediální škola, určeného pro mladé lidi, především pro animátory středisek mládeže. Pod vedením profesionálů se vzdělávají o tématech, jako je internet, komunikace, fotografie, grafika, žurnalistika, PR, reklama atd.

Co web obsahuje z hlediska mediální výchovy: V sekci Galerie si je možné stáhnout přednášky a prezentace, které si v rámci workshopů účastníci vyslechli.

Pro koho je web určen: pro animátory středisek mládeže

KOMUNIKAČNÍ VÝCHOVA

Web: <http://komunikacnivychova.upol.cz/index.php/informace-o-projektu/o-projektu>

Popis: Web je součástí projektu Univerzity Palackého v Olomouci, jehož cílem je příprava a realizace souboru výukových materiálů určených žákům 2. stupně základních škol a víceletých gymnázií. Výukové listy budou vytvářet odborníci - didaktikové českého jazyka a literatury ve spolupráci s učiteli uvedených typů škol.

Co web obsahuje z hlediska mediální výchovy: Přehledně zpracovaný portál zatím nenabízí mnoho výukových materiálů, ale v budoucnu lze jistě další očekávat. Projekt trvá až do r. 2012.

Pro koho je web určen: pro učitele

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA A ČTENÁŘSTVÍ

Web: <http://www.ptac.cz/materialy3.php>

Popis: Web je součástí projektu Odyssea, který probíhá od května 2010 do konce r. 2012. Jeho cílem je zjistit, jak efektivně vyučovat průřezová témata a čtenářství, a vytvořit použitelné materiály do výuky na základních školách.

Co web obsahuje z hlediska mediální výchovy: Projekt by měl na jeho konci představit až dvě stě modelových lekcí pro výuku průřezových témat spolu s rozvojem čtenářských dovedností. Výstupem by měla být také studie mapující praxi na zapojených školách a návrhy na řešení nejčastějších problémů. Realizátoři projektu slibují, že veškeré materiály budou dostupné na výše uvedeném webu. Zatím jsou zde dostupné odkazy na literaturu a další zdroje a první ochutnávka modelových lekcí (v sekci Materiály a rubrice Učební jednotky).

Pro koho je web určen: pro učitele

METODICKÁ A INFORMAČNÍ PODPORA MEDIÁLNÍ VÝCHOVY

Web: <http://www.mediasetbox.cz/cs/media-set/>

Popis: Web je součástí projektu Mediální výchova na gymnáziích, který byl realizován mezi lety 2009 až 2011. Jeho primárním cílem je osvěta a zvýšení informovanosti o mediální gramotnosti mezi žáky, studenty a pedagogy pardubických gymnázií.

Co web obsahuje z hlediska mediální výchovy: Tzv. Media set je soubor metodických a informačních nástrojů podporující výuku mediální výchovy, obsahuje příručku, pracovní listy pro studenty (obojí dostupné v PDF) a tematické výukové filmy. V sekci Užitečné informace jsou uvedeny rovněž názory odborníků, shrnut historický vývoj médií do klíčových historických dat a vypsán seznam literatury k mediální výchově a mediálním studiím.

Pro koho je web určen: pro učitele

Tip: V sekci Mediaset naleznete také Příručku dobré praxe (v PDF), která shrnuje zkušenosti se zaváděním mediální výchovy na pardubických gymnáziích.